

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Konstnärligt examensarbete

Musikalisk inspiration utifrån bild

Sökandet efter ett låtskrivarverktyg i artworks

*Författare: Emelie Johansson
Handledare: David Myhr
Examinator: Jan-Olof Gullö
Termin: VT 17
Ämne: Musik
Nivå: Kandidat
Kurskod: 2MU80E*

Abstract

I detta arbete har jag undersökt hur jag som låtskrivare och producent kan finna ett nytt låtskrivarverktyg och en inspirationskälla i artworks. Jag har jobbat med fyra grafiska designers som utifrån riktlinjer har skapat helt nya bilder som skulle kunna fungera som skivkonvolut. Arbetet har varit avgränsat till dagens moderna radiopopmusik och den alternativa indiepopscenen och artworkbilderna har legat till grund för undersökningen. Varje artwork har varit utgångspunkt för en låt. Artworkbilderna har agerat som guide och inspirationskälla till att föda en ny låtidé inom någon aspekt av musikproduktion. I denna undersökning skriver jag bland annat om min arbetsgång, från första analysen av artworken, med- och motgångar, till slutresultat och färdig låt. Arbetet resulterade i fyra färdigproducerade poplåtar där jag har fått konstaterat ännu en gång att avgränsningar väcker kreativitet. Jag har kommit fram till att artworkbilder absolut kan vara ett sätt att jobba vidare med i framtiden som låtskrivarverktyg.

Nyckelord

Låtskrivning, låtskrivarverktyg, låtproduktion, musikproduktion, grafisk bild, artwork, skivomslag, design, grafisk design

Tack

Tack till min handledare David Myhr som varit rådgivare och kommit med nya infallsvinklar och tips som har underlättat under arbetets gång. Tack till de fyra bildskaparna Caroline Strand, Uffe Sjökvist, Fia Gustafsson och Josef Wiklund för sina kreativa och hjälpsamma insatser för att kunna genomföra arbetet. Även tack till Katrin Jansson som varit mellanhand mellan mig och bildskaparna för en smidigare process i arbetet och till lärare och studenter på Linnéuniversitetet för intressanta och bidragande idéer och diskussioner.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund.....	1
1.2 Syfte.....	1
1.3 Frågeställningar.....	2
1.4 Avgränsningar.....	2
1.5 Tidigare forskning.....	2
2. Metod	3
2.1 Riktlinjer till grafiska designers.....	3
2.2 Röstmemo för inspelning av analys.....	3
2.3 Låtskrivar- och produktionsprocessen.....	3
2.4 Dokument för reflektioner och stödord under skapandeprocessen.....	4
3. Genomförande	4
3.1 Förberedelser.....	4
3.2 Arbetsgång.....	5
3.2.1 De första reflektionerna för artwork 1.....	5
3.2.2 Tillvägagångssätt/processen för låt 1.....	5
3.2.3 De första reflektionerna för artwork 2.....	6
3.2.4 Tillvägagångssätt/processen för låt 2.....	7
3.2.5 De första reflektionerna för artwork 3.....	8
3.2.6 Tillvägagångssätt/processen för låt 3.....	8
3.2.7 De första reflektionerna för artwork 4.....	10
3.2.8 Tillvägagångssätt/processen för låt 4.....	10
4. Resultat	11
4.1 Slutresultat av låtarna.....	11
4.2 Sammanfattning - likheter och skillnader.....	12
4.3 Sammanfattning av tillvägagångssätten.....	12
4.4 Med- och motgångar.....	13
4.5 Återkoppling till frågeställningar.....	14
4.6 Avslutande reflektion.....	15
5. Diskussion	16
5.1 Vidare möjligheter att utveckla låtskrivarverktyget.....	17
5.2 Metoden som ett låtskrivarverktyg.....	17
6. Slutsats	17
Referenser	19
Bilagor	19
Låttexter 1-4.....	19
"Save Me".....	19
"The Zone".....	20
"Antidote" (instrumental).....	22
"Teens".....	22

1. Inledning

När skapas bilden på skivomslaget? Sker det innan musiken är färdigskriven, under skaparprocessen eller efter? Jag tror att det varierar från artist till artist och antar att bilden i de flesta fall skapades efter musiken. I mitt arbete kommer jag att vända på processen och undersöka hur en potentiell omslagsbild kan inspirera mig till att skriva musik.

1.1 Bakgrund

Jag upptäckte populärmusiken vid sju års ålder och har någonstans på vägen genom mitt musiklyssnade och musikutövande liv blivit fascinerad och inspirerad av skivomslag till album, singlar och EPs. Jag har ofta tänkt på hur musiken och bilden egentligen hänger ihop. Kan jag se någon koppling mellan albumets låtar och omslagsbilden? Har artisten eller bandet varit med i processen vid skapandet av omslagsbilden? Vad det finns för bakomliggande mening, om det finns någon? Vad kom först: musiken eller bilden?

Under mitt tonårsliv började jag måla, nästan varje kväll när det fanns tid efter skolan. Alltid med musik på i bakgrunden. Musiken bidrog med inspiration till att måla och vad som faktiskt målades. Vid en tillbakablick på mina verk kan jag ibland se vilken period av musikstil jag var inne i. Vid vissa kreativa tillfällen kunde jag få för mig att modifiera en redan existerande skivomslagsbild och göra min egen variant på den, eller på skoj skapa ett nytt skivomslag till en platta.

Bild och musik har alltid gått hand i hand för mig. Därför har jag valt att jobba vidare med det i mitt examensarbete. I grund och botten handlar det om sökandet efter ett nytt låtskrivarverktyg.

1.2 Syfte

Syftet med denna studie är att undersöka hur artworks som inspirationskälla fungerar som låtskrivarverktyg för mig.

1.3 Frågeställningar

- Hur ser min låtskrivarprocess ut när jag skriver poplåtar med utgångspunkt från artworks?

Till denna frågeställning hör följande delfrågor:

- Finns det kreativa vinster för mitt låtskrivande att jobba med ett sådant arbetssätt?
- I vilka aspekter av musikproduktion är det lättare, respektive svårare, att inspireras av artworket?

1.4 Avgränsningar

Jag begränsade mitt arbete till popmusik då det kändes mest relevant för mig att jobba med just nu och som också är något jag vill specialisera mig inom. Med popmusik och popgenre menar jag nutidens populärmusik såsom dagens radio- och topplistemusik och även indiescenens mer alternativa popmusik. Några kännetecken är att låtarna ofta är runt 3-3,5 minuter, har en vanligt återkommande låtstruktur (exempel Intro, Verse, Pre-chorus, Chorus, Verse, Pre-chorus, Chorus, Bridge, Chorus, Chorus, eller Verse, Pre-chorus, Chorus, Post-chorus, Verse, Pre-chorus, Chorus, Post-chorus Bridge, Chorus, Post-chorus et cetera) samt har enkla ”catchy” melodier och texter. Återkommande partier som kallas för ”hooks” är också vanliga för att få lyssnaren att fastna för och minnas låten.

1.5 Tidigare forskning

I mitt sökande efter tidigare arbeten inom detta område har jag stött på Kvarnbrinks masteruppsats *Empty Spaces* (2015) där han på ett liknande sätt tittar på processen med att komponera till bilder. I det arbetet jobbar han med att komponera pop- och rocklåtar med inspiration utifrån fotografier på övergivna byggnader. Det finns likheter mellan Kvarnbrinks (2015) och mitt arbete, men det som skiljer är att jag istället avgränsar mig till att skriva musik med inspiration utifrån nyskapade omslagsbilder. Kvarnbrink undersöker dock, likt mig, om detta kan bli ett bra låtskrivarverktyg, vilket det för honom också blev.

2. Metod

2.1 Riktlinjer till grafiska designers

Jag bestämde mig ganska snabbt för att jag ville ha originalartworks skapade med syfte att användas för detta arbete. Om jag skulle använda mig av redan existerande bilder från internet skulle jag behöva söka publiceringsrättigheter och hitta korrekta källor. Jag vill istället sätta en sådan personlig prägel på arbetet som möjligt. Eftersom jag har kontakt med personer som är verksamma inom grafisk design har jag möjligheten att få unikt skapade artworks till arbetet. Jag gav fyra personer riktlinjer i form av beskrivande ord jag anser kan passa in under kategorin popgenre/popmusik samt några titlar från äldre låtar jag skrivit. Jag valde dessa titlar för att de är lättillgängliga. Genom att välja egenskapade låttitlar från tidigare projekt ansåg jag att det skulle bli mer intressant och roligare. Det sätter också en personlig prägel på arbetet genom att använda mig av titlar från egna verk. Att välja mina egna titlar kan dock innebära en risk om jag i något av de fyra artwoken kan lista ut vilken titel bildskaparen har utgått ifrån.

Skaparna har fått följande riktlinjer: pop, modernt, skandinaviskt, minimalistiskt. Låttitlarna som de fick att välja mellan var: Chemistry, Satellite, Two-Headed Railway, Glittercaféet. De fick sedan skapa sitt artwork på valfritt tillvägagångssätt och de hade två veckor på sig. De fick själva välja antalet ord/titlar, vilket eller vilka ord/titlar de inspirerades av. Detta var jag givetvis helt ovetande om under mitt låtskrivande då jag inte vill ha någon koppling till artwoken innan jag ser dem i samband med den konstnärliga skapandeprocessen.

2.2 Röstmemo för inspelning av analys

Första steget i processen var att analysera artwoken. För att dokumentera processen spelade jag in mig själv i ett röstmemo på mobilen första gången jag såg dem. Vad gäller analysen av artwoken lät jag associationerna flöda fritt utan någon struktur och fånga så många intryck som möjligt. Detta transkriberades och renskrevs till en kortare variant till rubriken *De första reflektionerna* för varje artwork.

2.3 Låtskrivar- och produktionsprocessen

Efter analysen började jag att leta ljud, få idé om en textrad, en ackordföljd eller liknande beroende på vad jag fick för första impulser utifrån artworket. Som med alla

låtskrivarprocesser testade jag mig fram med olika ljud, beats och rytmer, ackord med mera för att komma nära det visuella intrycket som möjligt i det klingande resultatet. Låtarna skrevs och producerades inom popgenren och gjordes till färdiga produktioner med eller utan text för att på bästa sätt uttrycka det visuella. Om jag av ett artwork blev inspirerad till att skriva en instrumentallåt och anser att topline, alltså text och melodi kommer störa låten, är det inget problem eftersom studien kretsar kring att artworket styr min konstnärliga process. Detta för att vara så ärlig som möjligt utifrån den inspiration jag fick. Artworket var närvarande hela tiden och fick leda mig under varje låtskrivar- och produktionsprocess. Jag sätter en maxgräns på en vecka för varje låt och om jag blir klar tidigare börjar jag jobba med nästa artwork och låt.

2.4 Dokument för reflektioner och stödord under skapandeprocessen

I det här dokumentet dokumenterar jag hur allting gick. Vilka ord jag känner att artworket ger mig? Vilka låtreferenser får jag? Helt enkelt material för att i efterhand kunna följa tillvägagångssättet/processen för varje låt. I dokumentet skriver jag ner vartenda ord och meningar ostrukturerat. Detta för att enklare hitta tillbaka till känslan i ett artwork till senare stadier i arbetet.

3. Genomförande

3.1 Förberedelser

För att bilderna skulle förbli anonyma för mig ända fram till låtskrivarprocessens start, tog jag hjälp av en klasskamrat som bildskaparna skickade sina artworks till först. Eftersom jag inte analyserat deras tidigare verk utan bara hade en övergripande bild av hur de jobbar som designers, kunde jag inte gissa mig till vem som gjort vilket artwork. Min mellanhand kollade av bilderna först och skickade dem sedan en i taget till mig när jag bad om det. Detta för att jag ska vara neutral inför skapandeprocessen.

3.2 Arbetsgång

Artwork 1, bildskapare: Uffe Sjökvist. Bildens motiv inspirerat av Kay Bojesens träapa

3.2.1 De första reflektionerna för artwork 1

Från början känner jag inte jättemycket vad artworket ger mig musikaliskt. Jag blir mest fascinerad och jag kommer nog behöva sitta och titta ett tag och ta in intrycken. Jag vet inte riktigt hur jag väljer att tolka den, om jag ska tolka den positivt eller dystert, det får jag se vad som blir. Artworket har en bra balans mellan hårt och mjukt och bakgrundsfärgen kan ge mig mycket inspiration tror jag. Apan sitter på en story med sitt ansiktsuttryck som jag vill fokusera på i låten. Jag tror att texten kommer att bli berättande, jag hittar många spännande element att vilja ta hänsyn till.

3.2.2 Tillvägagångssätt/processen för låt 1

Artwork 1 gav mig en känsla av mystik och vemod och jag ville framhäva det med hjälp av harmonisering och instrumentering. Musikreferenser som jag kom att tänka på var Miss Li, Amanda Jenssen och Radiohead. Jag började med att leta efter ett pianoljud med en viss klang jag sökte i Addictive Keys¹ och jobbade utifrån den känslan jag fick tillsammans med pianot,

¹ XLN-Audios mjukvarupiano

en bassynt och en kick². Dagen därpå kändes låten för lite ”pop” och för dyster, så jag tog samma känsla och ljud och startade en ny låtidé som flöt på mycket bättre. Nu hade jag kommit på rätt spår. Jag bevarade beatets känsla ifrån första låten till den andra och kom därefter på introackorden. Jag inspirerades av naturkänslan och färgerna, sedan fann jag någonting intressant i apans ansiktsuttryck. Refrängen kom att bli en kontrast till versen, precis som jag eftersträvade. Versen skulle uttrycka en öppen känsla med trädtopparna i bakgrunden, det mystiska, drömska och hoppfullhet i fåglarna. Refrängen skulle ha en lustigare, skitig och rå känsla där apans ansiktsuttryck kom mer i fokus.

Efter att musiken var färdigkomponerad kom jag på titeln ”Save Me” (*se bilaga ”Save Me” för låttext*) som kändes självklar direkt och började skriva texten. Låten kom att handla om att någon vill bli räddad. Jag fastnade för idén om en materialist som är fast i beroendet av materiella ting och såg då kontrasten mellan det organiska i artverket.

Artwork 2, bildskapare: Fia Gustafsson

3.2.3 De första reflektionerna för artwork 2

Den här är riktigt cool och jag kan se på en gång att det blir ett häftigt omslag till låten, som jag då vill ska bli en låt som matchar omslaget. Artverket är väldigt rakt på sak, vilket kan

² Kick=bastrumma

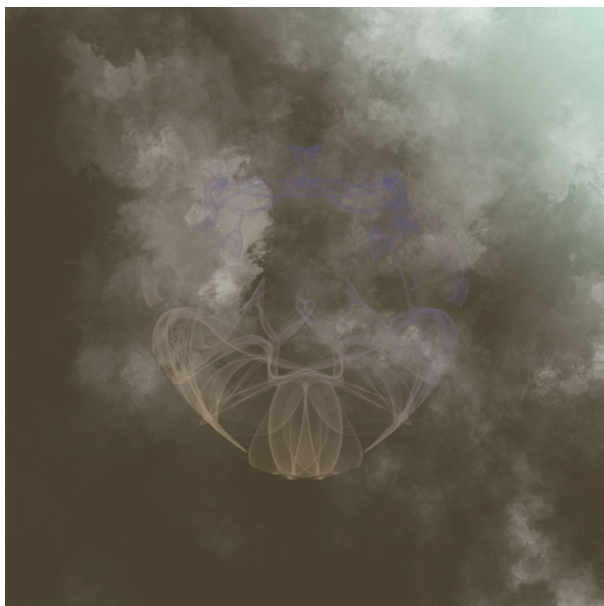
vara till en fördel eller nackdel. Men jag blir väldigt glad av att se den. Färgkombinationerna är jättebra och känns genomtänkta. Jag inspireras av färger. Jag får en känsla av att låten kommer att bli en enkel dansant partylåt med en text utan djup innebörd. Snarare enkel och med glimten i ögat. Den är svår att misstolka med sitt tydliga motiv, vilket jag hoppas kommer vara till sin fördel i låtskrivarprocessen.

3.2.4 Tillvägagångssätt/processen för låt 2

Med artwork 2 satte jag snabbt igång med idéer till musiken. Artister som musikreferenser var Icona Pop och Lady Gaga. Processen började med enligt mig en aggressiv bassynt som tillsammans med en hård kick kom att utgöra grunden för soundet och kaxigheten i verserna. Jag höjde bpm:et³ några steg rätt omgående efter det första tempo jag hade satt ut. Detta gav låten ett lyft. Det ligger endast en synt i versen som bär upp den. ”Less is more” var något jag tänkte genom hela processen. Det gick förvånansvärt bra att skriva den här låten och allt rullade på smidigt genom hela processen.

Dock letade jag sounds till refrängen ett bra tag innan jag hittade det jag sökte. Jag ville hålla det simpelt bland syntarna så varje synt hade sin egen roll och att trummorna fick ta sin plats. Refrängen och dess text skrev jag i stort sett samtidigt och kom då på titeln ”The Zone” (se bilaga ”The Zone” för låttext). Synten som spelar den lägre slingan i refrängen var jag noga med att hitta både rätt ljud och melodi till. Den skulle ha en viktig roll i låten. Från de färgstarka färgkombinationerna fick jag mycket inspiration till vassa syntljud, den råa känslan och aggressiviteten. Låtstrukturen är vanlig för en poplåt och jag ville hålla det enkelt mellan alla delar, en typisk radiolåt utan alltför stora kontraster. Låten kom att handla om en fest där en person, kanske hon på artworket, försöker förföra en annan person som denne är attraherad av och försöka få in denne inom personens area. Låten skrev jag lite utanför min ”comfort-zone” vilket var väldigt roligt och utvecklande. Att skriva en text utan djupare innebörd och jobba med stabilitet och rim i texten som jag gjorde med denna hade sina fördelar för effektivt och snabbt textskrivande.

³ bpm=beats per minute, d.v.s en enhet för tempo

Artwork 3, bildskapare: Caroline Strand

3.2.5 De första reflektionerna för artwork 3

Det här artworket är abstrakt och jag tycker den är cool. Det jag direkt kommer att tänka på är att akta sig för att låten inte ska bli för abstrakt. Jag kan tolka den på många olika sätt. Första anblicken är att den är mörk och dyster, men den tilltalar mig. Jag gillar färgerna, djupet och kontrasten mellan molnen och motivet i mitten. Efter att ha studerat artworket länge är den väldigt vacker men den ger mig ingen musikalisk referens eller låtidé direkt utan den måste få sjunka in ett tag. Största utmaningen tror jag blir att förhålla mig till popmusik och de ramar jag gett mig själv.

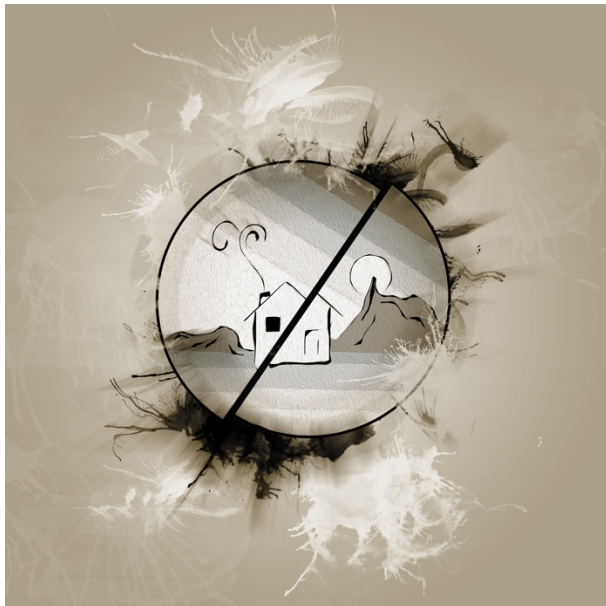
3.2.6 Tillvägagångssätt/processen för låt 3

Till artwork 3 ville jag hitta en musikalisk motsvarighet mellan de mjuka, rökiga molnen och motivet i mitten. Även denna gång började jag med musiken, vilket kändes naturligt och kan bero på att denna bild hittills är den mest abstrakta. Denna är friare att tolka, vilket kan hjälpa eller stjälpa. Jag satte igång med ett mjukt trumsound i ett akustiskt trumset från Addictive Drums⁴ i 6/8-delstakt, vilket jag kände direkt var den känslan jag sökte. Dock föll de akustiska trummorna bort rätt snabbt när jag började komponera pre-choruset som blev mer ”spejsat” med syntar. Jag tappade bort min första idé men kände att den nya idén blev bättre. Även här ökade jag tempot, från 105 bpm till 112 bpm vilket låten behövde. Med mitt val av el-pianoljud från Addictive Keys och några syntar fördes tankarna nu till Susanne Sundfør

⁴ XLN-Audios mjukvarutrummor

och Røyksopp och på det spåret blev det. Jag sökte en öppen, stor och ambientliknande känsla, framförallt i refrängen som jag tycker att jag lyckades fånga ganska bra. Denna idé fick jag mestadels från molnen.

Även i det här artworket hade färgerna stor inverkan på mig och likaså känslan av atmosfär som finns i bilden. Den har också gett mig utrymme för att vara mer kreativ och experimentell i ljudbilden. Ändå tycker jag inte att jag har tappat bort popkänslan och låten känns modern. En bra balans. Ingen textidé fick jag från detta artwork utan bara en titel, ”Antidote” som egentligen kom från titelidéer som ”Starcity” och ”Serum”. Jag försökte bygga en text kring titeln, dock utan framgång. Detta kan ha berott på att jag fokuserade mycket på det instrumentala hela tiden, utan att parallellt jobba med text- och melodi. Hade jag haft med topline⁵ som jag försökte med, men struntade i, skulle den endast fungera som ett komplement för låten. Nu tyckte jag bara att jag inte fick den att smälta in i musiken på ett naturligt sätt. Istället spelade jag in ”Aah”-partier i sticket, vilket blev den enda sång som låten innehåller. Det blev en instrumental låt med influenser från Røyksopp.

Artwork 4, Josef Wiklund

⁵ Topline=Text och melodi

3.2.7 De första reflektionerna för artwork 4

Ett riktigt häftigt artwork med färgkombinationer som inte är de gladaste, men tillsammans med motivet i mitten som går itu ger det en enhetlig känsla. Huset är trasigt och det säger väldigt mycket. Jag får sitta länge och ta in artworket. Jag får en känsla av att jag skiljs från något som har varit och som jag haft, barndomshemmet till exempel. Huset får huvudfokus men ändå är allting runtom cirkeln inspirerande och kompletterande och perspektivet är tilltalande. Jag får ganska snabbt idéer om text vilket sällan sker först för mig.

3.2.8 Tillvägagångssätt/processen för låt 4

Artwork 4 är intressant på det sättet att det händer mycket och finns olika perspektiv. Till denna bild fick jag först en textidé och ett koncept för hela låten. Musikreferensen ”Kids” av One Republic kom jag och tänka på ganska snabbt efter att jag börjat få idéer till musiken, som har en stor, episk känsla och sound i refrängen som jag ville eftersträva för att motsvara färgskvättarna runtom cirkeln. För första gången av de föregående artworken byggde jag musiken kring texten och dess handling. Texten med titeln ”Teens” (*se bilaga ”Teens” för låttext*) är skriven ur ett personligt perspektiv, där jag inspirerades av motivet i cirkeln, där stunder och ögonblick från mina yngre år i skolan och gymnasietiden berättas. Jag tänkte vid ett tidigt stadie att den ska vara lättsam och öppen att tolka och viktigast av allt, ha en hög igenkänningsfaktor. Detta valet grundar sig i textens handling, ett tema som folk oftast kan relatera till.

Musikaliskt tragglade jag mig fram lite i början och letandet efter rätt sound och känsla. Jag ville ha något lättsamt med en tvist, udda och utstickande på ett sätt att den blir ihågkommen. Ett enkelt beat med hjälp av ett electrokit i Addictive Drums lade jag grunden med och versen började snabbt ta form efter att jag hittade det karaktäristiska ljud som är i versen. Jag ville ha en känsla av groove i verserna som stöttade den lättsamma nostalgi-texten. Användandet av chimes-ljudet, som är ett ljud som tar flera toner i en tangent gjorde att jag fick stuva om lite i ackordföljden i versen då den endast spelade durharmonier. De första ackorden var Am7 Em G som nu ändrades till A G6, vilket dock inte ändrade melodin, som uppstod i samma process. Det tog bort lite av den jazziga känslan och tillförde en popigare touch. När refrängen kom skulle det bli en stor och atmosfärisk känsla för att fokusera på de två textrader (*se bilaga ”Teens”*) som refrängen kom att innehålla.

Jag hade dock lite problem i början att hitta rätt känsla i refrängen. Det började med trumkompet med bastrumma och virvel. Sedan adderade jag pukorna och hi-hat. Pukorna bidrar tillsammans med de tunna, svävande syntarna i bakgrunden till den stora känslan i refrängen. Stråksyntarna ligger som grund i refrängen och sedan byggde jag vidare med två andra syntljjud, alla från Omnisphere 2⁶ som bidragande element till refrängen. Sticket, som bryter av med en enligt mig aggressiv bassynt, vilken jag började skriva sticket med, tycker jag ger variation till låten. Kontrasten mellan vers och refräng blev till slut som min vision. Sista elementet till musiken var att jag spelade in ”ooh, aah” i verserna för att komplettera syntarna och för att jag ville addera något organiskt och likaså med de subtila fingerknäppen.

4. Resultat

4.1 Slutresultat av låtarna

Låt 1 ”Save Me” blev en låt som jag tycker passar bra till artworket och jag fick fram det visuella jag såg musikaliskt. Även om texten inte är helt uppenbar tror jag att man som lyssnare kan se en koppling mellan bilden och texten i refrängen vid första lyssningen. Refrängen är ”catchy” och är enligt mig lätt att komma ihåg.

Låt 2 ”The Zone” är jag väldigt nöjd med och det blev en låt som jag aldrig annars skulle fått idén om att skriva. Det var tack vare artworket. Processen gick väldigt snabbt och det kan ha berott på att artworket tilltalade mig extra mycket. Jag fick tidigt en vision tack vare de starka färgerna och motivets kaxiga karaktär och det bidrog även till att processen inte blev långdragen i början.

Låt 3 ”Antidote” är instrumentallåten som jag tycker hänger ihop med artworket. Jag drar kopplingen mellan de rökiga molnen och 6/8-delstakten som bidrar med den ”släpiga” känslan. Trots det blev jag inte nöjd med låten. Den skulle fungera som ett soundtrack eller som ett underscore-tema till en film eller serie. Den fungerar även som en självständig instrumentallåt som artister likt Röyksopp och Explosion In The Sky jobbar med.

⁶ Mjukvarusynth från Spectrasonics

Låt 4 ”Teens” blev ganska bra, men jag är inte så nöjd som jag hade hoppats på. Jag hade lite problem med att få till alla ljud så att de kom till sin rätt. Antagligen är detta en mixfråga. Dock en av de bättre i hela arbetet då jag tycker att jag fick till texten som jag tidigare alltid tragglar lite med. Jag har lagt ner mycket krut på låten generellt, kanske till och med överarbetat den för att jag hade så stora visioner om låten i huvudet. Kanske har det varit så att min kunskap var bristfällig för att uppnå det sound och vision jag hade, eller på grund av tidsbristen, så jag inte blev så nöjd som jag hade hoppats.

4.2 Sammanfattning - likheter och skillnader

Det har funnits mer likheter än skillnader i låtskrivar- och produktionsprocesserna. Likheter i form av att jag har börjat med musiken istället för texten till nästan alla artworks, närmare bestämt till tre av fyra. Till dessa tre artworks har jag fått idéer om känsla, sound, ackordföljd eller beat. Till det fjärde artworket skrev jag en text på kort tid. Till alla låtar fick jag idéer om musikreferenser som jag kunde förhålla mig till i produktionen, dock skulle de främst agera referens för mixning. Varje låtskrivar- och produktionsprocess har haft ett upprepande mönster där jag har börjat att jobba med beats och trumljud, klaviatur eller hooks och har skrivit liknande låtstrukturer. Låtstrukturerna till låtarna har inte varit planerade från början. Det som skiljt processerna åt har varit när text och melodi har skrivits, vilket har varierat.

4.3 Sammanfattning av tillvägagångssätten

Låten till artwork 1 var lite trögstartad med en låtidé som jag satt med en halv dag för att sedan ändra dagen därpå. Här kom introackorden till den nya låtidén först, som skulle fungera som ett återkommande parti och sedan jobbade jag vidare med versen med samma känsla som från första idén. Titeln ”Save Me” kom jag på i ett tidigt stadie efter att ha komponerat refrängen och utifrån den byggde jag handlingen.

Till artwork nummer 2 fick jag snabbt tydliga musikreferenser om hur jag ville att låten skulle bli. En klar vision från första början, vilket skiljde sig från de andra låtarna. I den här låten började jag med vers följt av refräng. Innan jag jobbade vidare med musiken kom jag här på refrängens titel ”The Zone” vilket passade till låtens koncept. Några textrader till refrängen skrevs i samma stund och jag började skriva texten allteftersom jag skrev musiken.

Artwork nummer 3 fick mig att vilja skriva en låt i 6/8-delstakt som bidragande faktor till en svävande, lugn känsla. Denna idé fick jag från de rökiga molnen. Först när jag hade ändrat från akustiska trummor i första idén till elektroniska trummor kom jag närmare det sound jag var ute efter. Versackorden som jag fick från första idén behöll jag. Refrängen kom sedan rätt naturligt och till sist text, som till sist uteblev efter att jag hade kasserat en textidé. Jag fick ingen inspiration till text och det kanske berodde på att jag inte hade jobbat med text och melodi parallellt med musiken som jag hade gjort på de andra låtarna. Den kändes helt enkelt som en instrumentallåt.

”Teens” som var låt 4 var den enda låt där texten kom först och gick snabbast. Jag jobbade sedan med musiken runt texten och i denna process skrev jag också melodin. Första ackordidén till versen som jag började jobba med ändrades ganska snabbt till en annan, liknande variant och från den skrev jag refrängen. Arbetet gick smidigt under hela denna process, dock lite tragglande med att hitta rätt sound.

4.4 Med- och motgångar

Vid första anblicken av alla artworks har det tagit ett tag att komma igång och få en låtidé eller referens. Det har tagit tid att komma igång i början med att hitta rätt karaktär på låtarna. Ibland har det varit lite frustrerande med olika idéer till en låt i början innan jag utifrån de första idéerna hittar det jag söker. Jag har till slut i stort sätt hittat dit jag ville. I vissa fall har jag fått tygla mig när jag ska hålla mig inom populärmusikens ramar, vilket har varit utvecklande.

Arbetet förde med sig fler medgångar än vad jag trodde i sin helhet. Att se artworken som en guide gjorde att jag fick visioner till låtar jag annars inte skulle kommit på att skriva och har då också kommit igång snabbare. Jag tror att det hade varit svårare om jag skulle skriva fyra poplåtar utifrån ingenting.

En av låtarna blev instrumental, vilket inte var meningen att den skulle bli från början. Jag tillät helt enkelt mig själv att skriva en instrumental låt, eftersom det nu var dit artworket förde mig. I just den situationen blev den instrumentala låten en bra poplåt ändå, som inte gick utanför mina avgränsningar. Det finns artister, producenter och DJs som jobbar med

instrumentala låtar idag och jag tog inspiration från en sådan akt. I detta fallet från Røyksopps instrumentala repertoar såsom låtar som ”Eple”. Dock var den här låten mest utmanande och förde med sig mest frustration i form av att jag inte lyckades placera in text och melodi på ett naturligt sätt samtidigt som tiden rann iväg. Så det uteblev.

Den lättaste delen i arbetet var när jag var mitt i processen då allting rullade på bra efter att jag fått en vision. Vissa låtar känner jag mer för och vill vid senare tillfälle jobba vidare med. Jag har fått förlika mig med uttrycket ”kill your darlings” då jag varit tvungen att utesluta idéer som jag fäst mig till men som inte gynnar låten i slutändan. Jag får tänka som i en text, gå tillbaka och rensa ut, finslipa och spara det mest väsentliga. Jag som låtskrivare har generellt en förmåga att ofta fastna för min första låtidé och vill sällan ändra på något i efterhand. Jag stötte på detta några gånger under arbetet men tror att jag i de flesta fallen jobbade mig ur den fällan. Detta är en övning jag kommer ta med mig hela livet och som jag fått träna på under arbetet. Begränsningar är bra, de väcker kreativitet och bidrar till utveckling.

4.5 Återkoppling till frågeställningar

Denna undersökning har bidragit med att jag snabbare kommit igång med att skriva en låt när jag har ett artwork att hämta inspiration ifrån. Arbetet har genererat i större förståelse för låtskrivande av poplåtar tack vare mina avgränsningar. Det har också bidragit med nya idéer och verktyg till mitt låtskrivande och producerande.

Min huvudfråga har jag besvarat i rubriken ”*Arbetsgång*” där jag har beskrivit hur låtskrivar- och produktionsprocesserna har gått till för varje artwork samt de första analytiska tankarna. Här besvarar jag arbetets delfrågor:

Finns det kreativa vinster för mitt låtskrivande att jobba med ett sådant arbetssätt?

För mig har det egentligen bara funnits vinster med att jobba med ett sådant arbetssätt. Jag har kommit igång snabbare med låtidéerna tack vare artworken som utgångspunkt för låtarna. Även avgränsningarna och en tidsram på max en vecka för varje låt har varit något som triggat kreativiteten. Genom ett artwork kan jag få en historia som sedan blir låtens handling och det har bidragit till att textförfattandet har blivit alltmer effektivt. Jag tror att arbetets framgång har berott mycket på de avgränsningar och riktlinjer jag har förhållit mig till.

Jag har även märkt hur alla låtar har blivit ungefär lika långa, trots olika tempon. Jag överskred dock min tidsram per låt på max 3,5 minuter på den första låten ”Save Me”, med ca 20 sekunder. Jag ansåg att låten behövde en dubbelrefräng i slutet, så jag lade till det i mixningsstadiet. Alla de fyra låtarna har även liknande uppbyggnader. Detta kan bero på att jag formats från den första låten jag skrev och att jag fastnade i liknande mönster, eller för att det är vanliga uppbyggnader i dagens poplåtar, som jag skulle öva på att skriva. Jag har sällan jobbat med låtdelar som brygga och tyckt att det varit svårt att skriva stick som bryter av på ett snyggt och naturligt sätt. Nu har jag skrivit dessa delar på alla arbetets låtar, vilket jag kan se som ett bra tecken med tanke på min avgränsning att förhålla mig till moderna poplåtar. Hade jag inte jobbat med avgränsningar skulle risken finnas att jag hade fallit tillbaka i mina gamla låtskrivarmönster. Det är de mönstren jag vill bryta och utveckla.

I vilka aspekter av musikproduktion är det lättare, respektive svårare, att inspireras av artworket?

Sammanfattningsvis har det varit lättare att inspireras till musiken i de flesta fallen i arbetet. Med musiken menar jag alla element; instrumentering, struktur, harmonisering och sound. Det som har gått snabbast med musiken är att hitta ackordföljder och sound.

Den svårare aspekten av musikproduktionsarbetet har varit textförfattandet. Det har inte kommit lika självklart i alla lägen och har i många fall varit det som har tagit längst tid. Det har underlättat med artworks med tydligare motiv där man enklare kan se vad det föreställer. De har fört med sig något som för mig kan berätta en historia som jag kan använda mig av i mitt låtskapande.

Eftersom att mixningsstadiet inte hade en jättestor roll i arbetet, utan gjordes till största del för att komplettera soundet, lägger jag ingen större vikt vid att diskutera det. En sak kan dock nämnas, mixningen har varit utan artworkens närvarande då jag redan hade låten och soundet klart. Detta var endast ett kompletterande.

4.6 Avslutande reflektion

Det har funnits en liten risk med hela arbetet som jag tänkt på och märkt längs vägen, vilket är att jag rätt enkelt sätter mig i samma mönster när jag skriver låtar tätt inpå varandra med samma syfte. Detta skulle antagligen ske oberoende av vilket typ av konstnärligt examensarbete som innefattade att skriva låtar. Det, som jag nämnde kunde bli ett problem i

början av arbetet, har inte uppstått. Jag har inte märkt vilka ord och/eller titlar bildskaparna har inspirerats av. Det har heller inte blivit någon ”re-make” av mig själv. Detta kunde annars ha varit en nackdel och något som skulle kunna försvåra arbetet då jag skulle kunna bli låst i min gamla låt. Det hade inte varit så roligt.

En klar fördel med arbetet och undersökningen har varit att en låtidé eller ett fragment på en blivande låtidé har uppstått ganska omgående med hjälp av artworken. I sin helhet har de i stort sätt hjälpt mig mer än stjälp mig. I vissa stunder har det varit svårt med textskrivandet då de flesta artworken gav mig mest inspiration till musiken. Jag vet dock inte om detta kan bero på att jag i mitt låtskrivande nästan hela tiden börjar med musiken och jobbar med text och melodi efter att musiken är klar och att det är på grund av en gammal vana. Vid närmare eftertanke inser jag dock att jag har blivit bättre på att skriva text och musik samtidigt efter denna studie. Jag har kommit på mig själv att jobba med en topline medan jag skriver musiken.

5. Diskussion

För mig som i flera år känt en stark koppling mellan musik och bild har detta inte varit något alltför främmande. Det var något jag ville testa på, på en seriösare och högre nivå. Jag har svårt att svara för hur någon annan skulle kunna hämta inspiration från en bild av något slag och skriva en låt, när det för mig känns som en ganska naturlig sak att göra. För en del kan det kanske låta flummigt och kanske till och med märkligt. Till att börja med måste man definitivt ha ett kreativt sinne och sedan kunna bryta ner bilden i mindre delar men också kunna se helheten. Om jag inte hade jobbat med avgränsningen i arbetet hade det antagligen varit svårare och jag skulle kanske behöva skriva musik till artworks som är otroligt svårtolkade eller helt enkelt inte är inom mina ramar musikaliskt. Med det sagt skulle det nog vara svårt och krångligt istället för roligt och givande. Arbetet gick också ut på att specialisera mig och inrikta mig på dagens populärmusik. Skulle jag jobba vidare med detta låtskrivarverktyg i framtiden skulle jag fortsätta att hålla mig inom ramarna med bilder som på något vis tilltalar mig så jag känner att jag kan få ut något av dem.

Om artwork som inspirationskälla är ett bra låtskrivarverktyg går inte att generalisera, det är individuellt. För mig är det dock en vinnande metod. Att jobba med avgränsning är att föredra

om man vill vara specifik i det slutliga resultatet. Alla ser vi på saker olika och likaså med bilder. Någon kanske inte förstår hur jag kunde dra en koppling från ett artwork till en låt som jag skrev och för någon annan är det glasklart.

5.1 Vidare möjligheter att utveckla låtskrivarverktyget

Det här arbetet och min undersökning är en av flera varianter man kan göra och Kvarnbrinks (2015) arbete är ett annat. Jag skraddarsydde arbetet utifrån mig själv och vad jag ville utvecklas på. Jag testade detta arbetsätt främst för min egen del men också för att få andra låtskrivare att få upp ögonen för detta låtskrivarverktyg. I min mening finns det stor potential i att skriva musik på det här sättet och kan förhoppningsvis bli mer omtalat och testat med åren, kanske på ett kommersiellt plan. Jag tror även att folk med *synestesi*, personer som bland annat ser nummer och veckodagar i färger och kan höra hur en färg låter, kan dra större nytta av just detta låtskrivarverktyg. Jag själv har en mycket svag grad av synestesi, jag ser veckodagar i färger sedan barn, men tror inte det är endast därför jag enkelt kan se hur bild och musik kan hänga ihop. För egen del är detta verktyg något jag kommer jobba vidare med som låtskrivare och utveckla för personligt syfte.

5.2 Metoden som ett låtskrivarverktyg

Den här metoden har varit både lärorik och utmanade till den grad att jag inte känt att det har varit omöjligt eller för enkelt. I början har det känts en aning flummigt men efter strukturering, avgränsningar och tydlighet har det inte varit något problem. Att ha en bild som första inspirationskälla har passat mig som låtskrivare och producent och har i de flesta fallen varit positivt och även bidragit till ett effektivare arbete.

6. Slutsats

Arbetet har i huvudsak inte haft någon större fokus på effektiviteten. Dock är det värt att nämna att det har varit något som jag har utvecklat mer under arbetets gång. Som en positiv bieffekt av undersökningen. Detta tror jag är tack vare att jag hade en bild att förhålla mig till och på grund av snäva tidsramar. Jag känner mig mer säker på att skriva enkla, okomplicerade ”catchiga” låtar med hookar, utan att ha tappat mitt eget sound och min identitet som låtskrivare och producent. Att jobba utifrån ett artwork har absolut varit något av det roligaste

men också utmanande jag stött på i musikstudier och jag är glad över att jag ha kommit ut på andra sidan med ett nytt låtskrivar- och produktionsverktyg som passar mig. Likaså med ett nytt sätt att se på dagens populärmusik då jag behärskar den mer och vet att jag kan skriva radioanpassade låtar, tack vare mina avgränsningar i arbetet. Tidigare har jag alltid försökt vara lite mer komplicerad i mina produktioner. Jag har till exempel skrivit för långa låtar med för mycket variation och kontraster för att kunna ses som en radiovänlig låt. Efter denna studie har jag även anammat uttrycket ”less is more”. Jag känner mig som en självsäkrare låtskrivare och musikproducent.

Referenser

Kvarnbrink, Johannes, 2015. *Empty Spaces*. Luleå Universitet. <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1017019/FULLTEXT03.pdf> (Hämtad 2017-01-30)

Bilagor

Låttexter 1-4

”Save Me”

VERSE 1

I lost my wings on my way to the moon
Can you catch me
When I’m fall through the clouds
You’re in my fantasy,
You’re always in my dreams
But you are made of plastic
I’ve got a synthetic love

Seems so easy on the outside
A machine as a heart
And eyes made of stones
And you are made of plastic
You left me here alone

PRE-CHORUS

Just a little step
And I’ve been here
Just a little touch
And I beg for more
Release me

CHORUS

Oh, can you save me?
Say, can you save me now?
You should’t wait to long
Long before I’m gone

VERSE 2

I lost my sense
In your words and how you move

Locked up in my mind
I'll keep you 'til you make me sick
You're in my fantasy,
You're always in my dreams

PRE-CHORUS

Just a little step
And I've been here
Just a little touch
And I beg for more
Release me, yeah

CHORUS

Oh, can you save me?
Say, can you save me now?
You shouldn't wait too long
Long before I'm gone, yeah

BRIDGE

Can you touch my skin
Deep within
Desire is my purest sin
It's how it begins

CHORUS

Oh, can you save me?
Say, can you save me now?
You shouldn't wait too long
Long before I'm gone, yeah

Oh, can you save me?
Say, can you save me now?
You shouldn't wait too long
Long before I'm gone

"The Zone"

VERSE 1

I walk into this smokey room
And the day are gone, the day are gone
Now it begins, my time to shine
I'm longing for it every night
People everywhere
With drinks they share
I got my eyes wide open
Looking for a perfect moment

What I say, what I say
Is the words that you need to know now

PRE-CHORUS

What I say, what I say, what I say

CHORUS

Step into the zone
Go into the zone with me
Drunk enough to know
What I should do
Just to get you alone with me

Step into the zone
Go into the zone with me
High enough to see
How I should be
To get you down with me

VERSE 2

Every minute's passing by
You make me shy, you make me shy
Now, let me know, can you break my code
But first let me get reload
People everywhere
With drinks they share
Now it's time to close your eyes
Ready for new surprise?

What I say, what I say
Is the words that you need to know now

PRE-CHORUS

What I say, what I say, what I say

CHORUS

Step into the zone
Go into the zone with me
Drunk enough to know
What I should do
Just to get you alone with me

Step into the zone
Go into the zone with me
High enough to see
How I should be
To get you down with me

BRIDGE

Your word's like velvet to my ears
I dare not even look at you
For every second you look at me
I get weaker and I can not breath

Your word's like velvet to my ears
I dare not even, dare not even

CHORUS

Step into the zone
Go into the zone with me
Drunk enough to know
What I should do
Just to get you alone with me

Step into the zone
Go into the zone with me
High enough to see
How I should be
To get you down with me

Step into the zone
Go into the zone with me
High enough to see
How I should be
To get you down with me

(Your word's like velvet to my ears
I dare not even look at you
Your word's like velvet to my ears
I dare not even, dare not even)

"Antidote" (instrumental)

"Teens"

VERSE 1

You know that feeling when it all was good
And you didn't have to think that much about
Complications and relations

We were in love with the same guy
But he didn't tell wich one of us he liked the most
All the fights we had about love

Without knowing, without knowing that

PRE-CHORUS

We will never be those teens we were that night

CHORUS

We will never be those teens we were that night
We will never be those kids that run around, again

POST-CHORUS

Ooh, ooh

VERSE 2

We spend the nights in your apartment
Getting drunk and play some stupid games just to
Find out if you would kiss me

(Ha-ha-ha) High on love and expectations
We'd used to get down, down, down below
In the late hours we got really wasted

Without knowing, without knowing

CHORUS

We will never be those teens we were that night
We will never be those kids that run around, again

POST-CHORUS

Ooh, ooh, ooh, ooh
Ooh, ooh, ooh, ooh

BRIDGE

The time we spent
The time we lost
Time we can't get back
Time we can't replace

The time we spent
The time we lost
Time we can't get back
Time we can't replace

We will never, never, ever
We will never, never be those teens

CHORUS

We will never be those teens we were that night
We will never be those kids that run around, again

POST-CHORUS

Ooh, ooh, ooh, ooh

Ooh, ooh, ooh, ooh

Ooh, ooh, ooh, ooh

Ooh, ooh, ooh, ooh